

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

prosinec 2022 / ročník XXXII

Slavnost
Narození Páně

Rozhovor
s Václavem Kubešem

Zamyšlení
o jáhenské službě

JMENOVÁNÍ NOVÝCH ČLENŮ

Katedrální kapituly u sv. Mikuláše

Foto: Lucie Horníková / Člověk a víra

Českobudějovický biskup Mons. Vlastimil Kročil jmenoval o Slavnosti Všech svatých (1. 11. 2022) nové členy Katedrální kapituly u sv. Mikuláše. Novým sídelním kanovníkem se stal jindřichohradecký probošt **R. D. Mgr. Ivo Prokop**. Čestnými kanovníky byli jmenováni duchovní správce ze Čkyně, **R. D. MVDr. Mgr. Jan Janoušek** a rektor českobudějovického semináře, **R. D. Ing. ThLic. Zdeněk Gibiec**.

Katedrální kapitula, jakožto poradní orgán diecézního biskupa, byla založena současně se založením diecéze v roce 1785 a je tvořena sedmi sídelními kanovníky, z nichž jsou tři voleni jako dignitáři – preláti (probošt, děkan, kustod), přičemž po dovršení 75 let se stávají emeritními. Kromě těchto může diecézní biskup jmenovat i čestné kanovníky, jejichž počet nemá přesahovat počet kanovníků sídelních.

Instalace nově jmenovaných kanovníků se uskutečnila 6. prosince 2022 o Slavnosti sv. Mikuláše, patrona českobudějovické katedrály, tamní kapituly a hlavního patrona diecéze. Reportáž z obřadu otiskneme v lednovém Setkání.

– red –

Obsah

Jmenování nových členů Katedrální kapituly u sv. Mikuláše	2
Editorial	3
Boží hod Vánoční, Slavnost Narození Páně	4
Snad jsem zanechal dobrou stopu	6
Vánoce jako odvaha k zranitelnosti	8
„Světélková slavnost“ v Pacově	9
Charitativní Bigy-svačiny na dvorku	9
Zamyšlení o jáhenské službě	10
Personalia	11
Slovo života pro děti	12
Opravy poutního areálu v Římově pokračují	14
Setkání akolytů, lektorů, kostelníků a varhaníků	15
Na okraj jedné konference	16
Nová kniha prof. Skalického a prof. Vokouna: Náboženství a politika – dva pohledy	17
Svatá Terezička na Ktiši	18
VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...	18
Podzimní duchovní obnova pro seniory	19
Dobrovolné charity na cestě	20
Od Nového roku se na čtyřech místech diecéze slučují Charity	20
Už jste si poslechli ChariTALK?	21
Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat	21
Setkání ministrantů salesiánských farností a činnost Salesiánského střediska mládeže	22
Brazilská delegace v Nepomuku 2022	23
Martin Vydra zpíval v USA	24

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: MPRINT s.r.o., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů a nezodpovídá za obsah inzerce.

Uzávěrka příštího čísla je 10. 12. 2022

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Příspěvek na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u UniCredit Bank, a.s., č. ú.: 1387924949/2700, variabilní symbol: 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely.

Foto na titulní straně: Půlnoční mše v kostele sv. Bartoloměje, Frymburk (24.12. 2019); Foto: Lukáš Kus / Člověk a víra

Budoucí vicekancléř Václav Kubeš drží mikrofon P. Václavu Hesovi na primiční mši svaté v červnu 1983; zcela vlevo se svíčkou stojí budoucí českobumlovský prelát Václav Pícha. Velký rozhovor s V. Kubešem najdete na straně 6.

Editorial

A Slovo se stalo tělem

Rozličným způsobem hovořil Bůh od počátku k lidem, ale člověk mu pro svoje vášně a hříšné náklonnosti stále méně rozuměl. Čím dál, tím víc se mu ztrácel správný smysl toho, co přicházelo z Božích úst. Proto poslal na svět svoje Slovo a to se stalo člověkem, abychom ho mohli i vidět i slyšet i se ho dotýkat. Bůh se vtělil, aby se stal srozumitelným. A když po třiceti letech odcházelo vtělené Boží Slovo zpět k Otci, když Ježíš vstupoval na nebesa, nechal i on své slovo v ústech na to určených hlasatelů a v knihách evangelií. Ale časem i hlasatelé i evangelium, při veškeré své jednoduchosti a jasnosti, se stalo opět nesrozumitelným, a proto dnes je tu potřebné nové vtělení.

Také slovo Slova se má stát tělem. A to je naše poslání a úloha – provést vtělení evangelia, tak podle něj žít, aby při pohledu na nás mu snadno porozuměli i ti, kteří mu nerozumějí, když ho čtou... Ale jak ho uskutečníme, když jej dobře neznáme?

Bůh miloval lidi, a proto se jim stal podobným – stal se člověkem, neboť láska sblíží... Z lásky k nám opustil nebe a přišel bydlet do chléva.

Poslouchaly ho větry a moře – a On sám byl poddaným ženě dělnici a muži tesařovi. Pět chleby a dvěma rybami dokázal nasytit pět tisíc mužů – a sám se živil prací svých rukou. Měl moc z ničeho stvořit svět, zničit ho a znovu postavit – a přece i On si otíral mozolnatou rukou zpotené čelo. Byl králem v tom nejplnějším slova smyslu – a byl tak chudý, že mohl o sobě říci: „*Lišky mají svoje skryšy a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá kam hlavu složit.*“ Uzdravoval nemocné – a sám své rány nehojil, ani se nebránil bolesti.

Přátele, spočítejme kroky, které učinil Bůh, aby se nám přiblížil... a potom spočítejme naše vlastní...

Možná se budou zdát tato slova někomu málo vánoční, málo idylická. Ale i takový rozměr mají Vánoce. V jedné nejznámější vánoční písni Tichá noc se ve druhé sloce zpívá: „*zkrátka jesličky změní se v bolestný kříž...*“

Mons. Pavel Posád, světící biskup

Napište redakci

Vážení čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

BOŽÍ HOD VÁNOČNÍ, Slavnost Narození Páně

Vánoce jsou dny, které máme nejraději v roce a jejich přípravě věnujeme někdy i týdny jim předcházející. V našem rodinném kalendáři je může předběhnout snad jen den našich narozenin a narozenin našich blízkých. Boží hod vánoční je jistým způsobem také narozeninová oslava: oslava pravého Boha a pravého člověka, našeho Pána Ježíše Krista, jak vyplývá i z oficiálního názvu této slavnosti.

Kostel sv. Bartoloměje ve Frymburku vyzdobený na půlnoční mši svatou (24. 12. 2019).

Betlém v kostele sv. Bartoloměje ve Frymburku.

Staré římské liturgické knihy, sakramentáře, je nazývají *Natalis Domini nostri Iesu Christi*, liturgie galská a mozarabský rítus pak *Dies nativitatis Domini nostri Iesu Christi* (Den narození našeho Pána Ježíše Krista), v misálu z roku 1570 *Nativitas Domini* (Narození Páně). Dokument, jenž se týká obnovy liturgie po II. vatikánském koncilu upřednostňuje název *Natale Domini*.

Kde a kdy se však vzalo v životě církve a světa toto slavení, které je zvláštní už tím, že se do kostelů chodí na mši nikoli přes den, ale v noci? Sv. Řehoř Veliký (asi 540–604, papežem od 590) píše: „Protože dnes budeme štědrostí Páně konati třikrát obřady mše svaté, ...“ (Homilie osmá proslovená k lidu v bazilice blahoslavené Marie Panny v den Narození Páně). Hned nás napadá, proč se slaví tři mše, když i slavnost Zmrtvýchvstání Páně má vigilii a mši v den slavnosti? Pojďme tedy společně objevovat dějiny liturgické slavnosti, jenž je v našich životech obrazem lásky, štěstí, naděje v lepší a rodinné pohody.

V raných dobách křesťanství neexistovaly jiné církevní svátky kromě oslavy velikonočního tajemství každou neděli a jeho výroční slavení o Velikonocích. Měnit se to začalo na počátku 4. století, kdy si církev postupně uvědomovala důležitost slavení události spásy v Kristu historizujícím a napodobivým způsobem. A tak po dnech velikonočního svátečního okruhu došlo také na počátek Kristovy události – vtělení a narození. Křesťanský Východ slavil v souvislosti s Kristovým narozením slavnost

Epifanie – Zjevení Páně, která vznikla ve stejné době jako na Západě oslava narození Ježíše Krista. To ostatně dosvědčují písemné prameny té doby. Z *Depositio episcoporum* (soupis úmrtí římských biskupů) a *Depositio martyrum* (soupis úmrtí římských mučedníků) se dozvídáme, že Kristovo narození bylo součástí liturgie města Říma již v roce 336, a to 25. prosince.

Stanovení tohoto data je problémem, který rozvíjí několik hypotéz. Nejpravděpodobnější je, že byl vznik svátku ovlivněn významem světla v raném křesťanství, což umocňovali svým působením církevní otcové. Římská církev byla silně přesvědčena, že Kristus je právě Světlo. Proto neměla problém přijmout pohanský svátek zavedený císařem Aurelianem (214–275, císařem od 270) roku 274 na počest syrského boha slunce – svátek zrození nepřemožitelného slunce (*Natalis solis invicti*) – k oslavě narození Krista. Pohané náboženství spojovalo svůj svátek také se zimním slunovratem a s ním souvisejícím zkracováním noci. Právě to odpovídalo Kristu a jeho poslání, kdy On rozptyluje temnoty zla. Protože hrozilo nebezpečí synkretizmu, církev ještě více zdůraznila 25. prosinec jako datum narození Stvoitele a Spasitele, jenž je právě Světlo, které dává život. Kristus je tímto svátkem prohlášen za právě nepřemožitelné slunce a Jeho narození je narozením pravého slunce. Došlo tak k christianizaci populárního pohanského svátku uctívání slunce *Natalis solis invicti*. Církev přijala staré formy pohanského kultu a dala jim nový život a obsah.

Další možností je tzv. výpočetní hypotéza. Už ve 3. století se křesťanští teologové snažili vypočítat datum, o němž evangelia nepišou. I zde hrála velkou roli symbolika slunce, denní rovnodennost a oba slunovraty. Byl přijat názor, že sv. Jan Křtitel byl počat o podzimní rovnodennosti a narodil se o letním slunovratu. Podle evangelisty Lukáše byl Kristus počat šest měsíců později (Lk 1,26), takže jeho početí mělo být o jarní rovnodennosti (25. března) a tak by se narodil 25. prosince.

Existuje ještě i spojovací hypotéza Starého a Nového zákona s prvem světla, kde důležitým je svátek *Chanuka* – svátek světla – jenž souvisí s obnovou chrámu v Jeruzalémě, který předtím znesvětil král Antiochos IV. Epifános (215–164 př. Kr.). Obnova chrámu byla pro Izraelity novým národním zrozením a tento svátek byl spojen s novoročním svátkem (25.–31. prosince – 25. *Kislev*).

K rozšíření oslavy Narození Krista došlo ve 4. století poměrně velmi rychle. Přispělo k tomu i bludné učení arianizmu o Ježíši. Křesťanský Východ, i přestože slavil „svůj“ vánoční svátek Zjevení Páně, přijal z Říma svátek Narození Páně: v Kappadokii v letech 370–378, čehož svědkem je sv. Basil Veliký (330–379), v Antiochii roku 386, což dosvědčuje sv. Řehoř z Nyssy (asi 335–po 394), v Egyptě roku 430, což se stalo i přičiněním sv. Cyrila Alexandrijského (asi 380–444). V Palestině byl zpočátku odpor k přijetí nového svátku, ale již v roce 439 se slavil v Jeruzalémě. V Konstantinopoli je v roce 380 svědkem slavení sv. Řehoř z Nazianzu (329–389). Je potřeba připomenout, že na Západě ještě před přijetím římského svátku Narození zdomácnělo slavení Zjevení Páně (v Miláně, v Galii nebo ve Španělsku). V Evropě se svátek šířil i díky zavedení adventního přípravného období a zavedení Štědrého dne (6. století), ale také dalších svátků, jenž souvisely s tajemstvím Vtělení. Jednalo se tzv. *Comites Christi* (Kristovi průvodci, Kristova družina: sv. Štěpán, sv. Jan, sv. Mladáčka betlémská) z čehož se vyvinul Vánoční oktáv. Ten končí 1. ledna, dnes zasvěcen Panně Marii, Matce Boží, dříve byl nazýván Svátkem Obřezání Páně a vánoční oktáv. Souvisí se začátkem občanského roku, když Gaius Julius Caesar roku 46 př. Kr. přesunul začátek roku z 1. března na 1. leden, neboť od 2. století př. Kr. římská konzulové nastupovali na svůj úřad právě 1. ledna.

Vlastní slavení liturgie slavnosti Narození Páně se rozvíjelo postupně. Starověká římská liturgie znala pouze dvě mše této slavnosti, vigilii a mši 25. prosince. Papežové nejdříve slavili ve 4. století pouze jednu mši v bazilice sv. Petra v „obvyklou hodinu“ (tj. v 9 hodin) s textem evangelia o vtělení Božího slova (Jn 1,1–18). Tato mše ve dne se ve 12. století začala slavit také v bazilice Panny Marie Sněžné (*Santa Maria Maggiore*), což je uvedeno jako *statio* (staciová mše) i v misálu z roku 1570. Nejznámější mše této slavnosti – půlnoční mše, mše v noci (*Missa in nocte*) byla zavedena ke konci 5. století a již na počátku 6. století byla slavena v bazilice Panny Marie Sněžné (*Santa Maria Maggiore*). Tato bazilika byla vystavěna po koncilu v Efezu (431), kde bylo

definováno Marino Boží mateřství článkem víry (*Theotokos, Dei Genetrix*). Patrně roku 432 zde byla papežem Sixtem III. (+440, papežem od 432) vybudovaná betlémská jeskyně narození v podzemí pod hlavním oltářem po vzoru Betléma. Pět destiček, jenž křesťanská tradice připisuje skutečnému lůžku našeho Pána v Betlémě, bylo přivezeno do Říma roku 642 (od roku 650 jsou vystavené v relikviáři pod hlavním oltářem baziliky). Proto se bazilika také nazývá *Santa Maria ad Praesepe* – Panny Marie při jeslích. Noční mši slavil papež po vzoru křesťanů v Jeruzalémě, kteří slavili v Betlémě noční liturgii před Zjevením Páně v konstantinovské bazilice nad místem narození Krista.

Papežové v polovině 6. století přidali ještě třetí mši v kostele sv. Anastázie ze Sirmia, jenž byl po ovládnutí Říma Byzantinci jejich dvorním kostelem. Svátek této světice slavil křesťanský Východ 25. prosince. Z úcty k místodržiteli císaře zde papež osobně slavil mši poté, co se vracel z noční mše. V papežských sakramentářích se tak začaly objevovat tři mše Slavnosti Narození Páně, které dnes označujeme jako mše v noci (půlnoční), za svítání (pastýřská) a ve dne. K nim přibyla reformou II. vatikánského koncilu v roce 1969 do misálu ještě další mše, která se slaví na vigilii, tedy před prvními nešporami, nebo krátce po nich. Tato reforma zachovala předchozí tři mše, což je oproti jiným slavnostem Páně nezvyklé.

Vánoce se také slaví jako slavnost našeho vykoupení a na to bychom neměli i přes všechnu krásu, kterou do našich srdcí přináší, zapomínat. Vždyť požehnané jsou pro ten největší dar, naši spásu skrze Krista, jak o tom mluví i jedna z modliteb vánočních mší: „*Všemohoucí, věčný Bože, radostně oslavujeme narození našeho Vykupitele a prosíme tě: dej, ať nás svátost jeho těla a krve posiluje, abychom byli jeho věrnými učedníky a dosáhli věčného společenství s ním.*“ (Římský misál, slavnost Narození Páně – mše v noci: modlitba po přijímání).

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.

„Snad jsem zanechal dobrou stopu.“

Pan Václav Kubeš odešel 31. května 2022 do zaslouženého důchodu. Na biskupství pracoval 25 let jako vicekancléř a celkem sloužil třem českobudějovickým biskupům. Za jeho dlouholetou a obětavou službu mu Mgr. Václav Pícha, J.C. D., kancléř Biskupství českobudějovického a českokrumlovský prelát, udělil ZLATOU MEDAILI SV. VÍTA. Přinášíme rozhovor s V. Kubešem.

Od malička jste ministroval. Nejdůležitějším byl pro Vás zřejmě kostel Panny Marie Růžencové. Jak na tu dobu vzpomínáte?

Ministrovat jsem začal od první třídy v kostele Všech Svatých v mém rodném Kamenném Újezdě. Po přestěhování do Českých Budějovic v roce 1969 jsem ministroval v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Suchém Vrbném. A zanedlouho jsem začal ministrovat v Růženeckém kostele, kam jsme začali chodit spolu s mými kamarády, protože tam vznikl kytarový chrámový sbor a jak ve sboru, tak i u oltáře bylo mnoho mladých. Nás ministranty tehdy „vedl“ petrin Josef Xaver Kobza. A po příchodu P. Josefa Šlechty do Českých Budějovic to byl také on, který nás ministranty v Růženeckém kostele formoval. Byla to doba, kdy jsme společně jezdili na výlety, vzájemně se poznávali a také jsme pokukovali po zpěvačkách ve sboru. P. Kobza nás učil esperantu, ale bohužel si nevybavuji nic z této řeči. Zato dodnes používám to, co on nás učil, že když jsme šli lesem a našli jsme jedlou houbu, říkal: „Hoši, za každou nalezenou houbu poděkujeme: Deo gratias (Bohu díky)“. To mi zůstalo dodnes.

Víra ve vašem společenství musela být tehdy opravdu velmi živá. Čím to, že z vaší tehdejší ministrantské party vzešli dva kněží (Václav Pícha a Václav Hes), jeden trvalý jáhen (Josef Hes), a jeden akolyta, který se stal vicekancléřem (Václav Kubeš)?

Myslím, že ten, kdo má nějaký vliv na mladého člověka a je to častý kontakt, tak do duše a srdce dodává „patřičnou stravu“. V našem případě to bylo několik kněží v Růženeckém kostele (K. Hrdina, J. Ondok, J. Havrda, J. Kobza) které jsme mohli často pozorovat a s nimi rozmlouvat a v neposlední řadě byli jsme jako ministranti velmi blízko oltáře, a tak jsme to „duchovno nasávali“.

Uvažoval jste v té době (nebo i někdy později) o kněžské životní dráze?

Ano a před koncem vojenské služby jsem si podal přihlášku do semináře v Litoměřicích, kde jsem studoval dva roky. I když jsem pak ze semináře odešel, vůbec těch dvou let nelituji. Poznám jsem tam řadu seminaristů, nyní kněží z Čech i Moravy.

Jak probíhala vaše životní cesta do doby, než jste nastoupil jako vicekancléř na biskupství?

Po dvou letech v semináři v Litoměřicích (1981–1983) jsem krátce pracoval v Písku jako frézař a od roku 1984 coby projektant v ČKD Dukla v Českých Budějovicích – až do roku 1994. Poté, co tento podnik opouštěli moji kolegové a přecházeli do obchodního oddělení Strojíren Kolín, i já jsem dostal možnost přestoupit do tohoto nového oddělení. Z původního rýso-

V. Kubeš před vchodem do své kanceláře.

vání tras potrubí ve velkých kotelnách jsem začal vypracovávat nabídky na dodávky kotlů. Konkrétně jsem „řešil“ kotelnu v Pardubicích.

Jak se stalo, že jste začal pracovat jako vicekancléř?

I v novém místě se stalo, že kolegové začali přecházet do jiné firmy a já jsem byl nervózní, že nemám kam jít, kdyby obchodní oddělení skončilo. A přesně v té době mě oslovil tehdejší kancléř pan Jaroslav Syrůček, že odchází do důchodu a hledá nástupce. Protože jsem se na biskupství coby ministrant již dříve pohyboval při „výrobě“ diecézního katalogu, nebylo z mé strany co řešit. Šlo jen o to, co řekne otec biskup Liška. Ten to vyřešil nejlépe tak, že jmenoval kancléřem stávajícího archiváře P. Václava Kulhánka a mě jmenoval vicekancléřem.

Jak složité byly pro Vás začátky práce vicekancléře? Co všechno jste se musel naučit, co bylo nejtěžší? Kdo Vás zaučoval?

Po nástupu na biskupství jsem převzal psací stroj a podací deník. Na stroji jsem vyplňoval různé formuláře, které posílali kněží a předával je otci biskupovi nebo generálnímu vikáři k podpisu. Zapisoval jsem došlou korespondenci do podacího deníku a předával listiny příslušným oddělením. Také jsem byl v kontaktu s Památkovým ústavem a Policií ČR, když jsme řešili krádeže, respektive identifikaci movitých věcí z kostelů. Dále jsem převzal „výrobu“ měsíčního věstníku Acta Curiae. Zanedlouho jsem dostal i počítač a učil jsem se vytvářet formuláře, vyplňovat statistická hlášení apod. Asi po roce mého působení na biskupství odešel kolega z majetkového oddělení a jeho

Parta ministrantů z Růženeckého kostela, zleva: Václav Kubeš, Josef Hes, Václav Hes a Petr Kříž.

práce připadla mě, a to bylo – zvláště časem, asi to nejtěžší. Asi 12 roků jsem řešil majetkovou agendu a být nebyla tak rozsáhlá jako dnes, zabíralo mi její vyřizování spoustu času. Tenkrát jsme také běžně dělali různé práce kolem biskupství jako hrabání sněhu, listí, stěhování nábytku a třeba i brambor do sklepa aj. Krátce mě zaučil pan Syrůček, hlavně mě seznamoval s osobami z Diecézní charity, Památkového ústavu a Police ČR. Pak, když odešel, tak to byli hlavně kolegové v práci. Zde bych rád jmenoval Františka Mroska, se kterým jsem pracoval 25 let. A hlavně musím zmínit i jeho manželku Petru, která po nástupu na biskupství postupně přebírala majetkovou agendu a velmi mi tím odlehčila práci s tím spojenou.

Kancléřem byl v té době Mons. Václav Kulhánek (+ 6. 2. 2021). Jak na něho vzpomínáte, jaký to byl šéf?

S Mons. Kulhánekem jsem se znal již z minulosti, protože jsem ministroval i v katedrále, kde jsme se potkávali nejen u oltáře, ale i jinde. Byl velmi komunikativní a měl kolem sebe neustále mnoho přátel. Vždy, když jsem potřeboval poradit, nebyl problém se s ním domluvit. Pro radu jsem za ním chodil domů i po několika letech, když již byl místo něho kancléřem jmenován Václav Pícha.

Co vše je náplní práce vicekancléře?

Když to vezmu z každodenního pohledu, tak je to denní doručení korespondence z pošty. Zápis každé úřední listiny do Podacího deníku, opatření číslem jednacím a předáním příslušnému oddělení. Odpoledne zase kompletace obálek a odnesení na poštu. Ve vlastním vyřizování vicekancléře zůstávají např. žádosti o dovolenou, žádosti o dispense, komunikace s Ministerstvem kultury ČR při změně statutárního zástupce farnosti, vyřizování žádostí o povolení bádání ve státních archivech a jiné nemajetkové, nestavební nebo nefinanční záležitosti. Měsíčně se vydávají Acta Curiae, jednou za rok Úkony duchovní správy či hlášení do Říma. Velmi důležitou činností je udržování aktuálních dat v diecézním katalogu, komunikace s programátory na biskupství v Hradci Králové a aktualizace časů bohoslužeb na portálu Katolické bohoslužby. Další náplní práce vicekancléře je nákup kancelářských potřeb a jejich vydávání zaměstnancům. Časově velmi náročnou činností je zapisovat jako notář svědecké výpovědi pro Metropolitní církevní soud.

Změnilo se na práci (či náplni práce) vicekancléře něco zásadního během těch 25 let?

Nedá se říci, že by se něco zásadně změnilo. Nástup počítačů

Ministrant V. Kubeš na primici P. Václava Hese.

výrazně ulehčil dohledávání dokumentů a informací, ale navzdory tomu určitě mnohonásobně vzrostla spotřeba kopírovacího papíru, což jsem posuzoval podle toho, kolik listin se ukládalo do archivu, co jsem také nějaký rok jako archivář dělal.

Co jste v práci dělal nejraději a co patřilo mezi nejméně oblíbené činnosti?

Po nástupu na biskupství jsem začal ministrovat v biskupské kapli, kam jsem jako zaměstnanec mohl denně chodit. To byl pěkný začátek dne. Rád jsem vytvářel formuláře, tabulky, přehledy. Myslím, že jsem dělal rád vše, co bylo potřeba udělat. Co bylo pro mě nejméně oblíbené? Asi, když jsem po duchovních požadoval dodržování směrnic či pokynů biskupa či generálního vikáře. Raději jsem např. vyplnil příslušný formulář jen na telefonické zavolání, než abych kněze odkázal na platnost nějakého nařízení.

Pracoval jste pro tři českobudějovické biskupy. Můžete je nějak porovnat, lišili se ti tři biskupové nějak zásadně z Vašeho pohledu?

Do zaměstnání na biskupství mě přijímal otec biskup Antonín Liška a šest let jsem ho vídal při ranní mši svaté a pak při pravidelných poradách, odkud si pamatuji jeho velký sešit, kam

Václav Kubeš (* 1957)

Původem je z Kamenného Újezdu. V roce 1969 se rodina přestěhovala do Českých Budějovic. Po ukončení základní školy se vyučil frézařem v n. p. Motor České Budějovice (1975) a poté absolvoval Střední průmyslovou školu strojnickou v Českých Budějovicích (1979). Po vykonání vojenské prezenční služby (1981) a nedokončeném studiu na Cyrilometodějské fakultě v Litoměřicích (1983) krátce pracoval v Písku jako frézař. Pak vstoupil do manželského svazku s manželkou Hanou. Od roku 1984 pracoval jako projektant v ČKD Dukla v Českých Budějovicích. V roce 1997 se stal vicekancléřem Biskupství českobudějovického. S manželkou mají dceru, tři syny a čtyři vnoučata. Má rád teplo ve všech podobách – u moře, na horách nebo v sauně. Rád jezdí na kole, lyžuje a běžkuje. A stále velmi rád ministruje při mši svaté.

si drobným písmem zapisoval projednávané kauzy, přesto, že se z jednání pořizoval zápis. Žil jako řeholník – redemptorista tiše a skromně a společně s generálním vikářem Václavem Dvořákem měli velkou zásadu – šetřit, jak je to naučil pobyt ve vězení. Takže v tomto duchu zvažovali i všechny navrhované nákupy vybavení kanceláří biskupství. Uměl vyslechnout každého, a zvláště měl rád kněze.

Otec biskup Jiří Paďour byl také řeholník a pod jeho vedením jsem pracoval dvanáct let. U něho jsem vnímal velkou soustředěnost a hluboké prožívání mše svaté.

Třetím biskupem, pod kterým jsem pracoval, byl Vlastimil Kročil. U něho vnímám velkou snahu o dokonalost ve všech směrech. Nejvíce se projevila při velkorysé a nákladné rekonstrukci biskupství, na které se často fyzicky podílel, takže jsem ho vídal i v (bílém) pracovním oblečení. Také jsem částečně nahlédl do jeho prožívání víry, když jsme se při služebních cestách modlili celý růženec a z vyprávění vím, že třeba v Medjugorje šel bos a v modlitbě na horu zjevení.

Stýská se Vám pro práci na biskupství a jste stále v kon-

taktu s vašimi bývalými spolupracovníky?

Myslím, že jsem za těch 25 let odvedl nějakou práci. Snad jsem zanechal dobrou stopu a už byl čas předat funkci dalšímu. Protože jsem slíbil otci biskupovi, že dokončím práci na tištěném katalogu, tak se na biskupství stále vracím i pracovně. Rád se pozdravím a popovídám s bývalými spolupracovníky.

Čím vyplňujete tu spoustu volného času, kterou nyní máte?

Když jsem ještě pracoval, tak jsem si myslel, že odchodem do důchodu a ztrátou osmihodinové pracovní povinnosti vznikne velký časový prostor, a co s ním budu dělat? Ano, částečně to je pravda, ale i tím, jak stárnu, tak musím přijímat různá omezení svého těla a počítat s tím, že už jde fyzická práce pomaleji. Jsem v důchodu poměrně krátce a snažím se kolem domu dělat to, co jsem dříve pro nedostatek času odkládal. A protože jsme si s manželkou pořídili elektrokola, tak není problém, když je počasí, třeba i dopoledne vyrazit na výlet, což dříve nebylo možné.

Ptal se Petr Samec

Vánoce jako odvaha k zranitelnosti

V mobilu mi pípá zpráva od kamaráda a s ní fotografie jeho právě narozené dcery. Vidím křehké stvoření a vyčerpanou ženu. Žasnu nad tím zázrakem, ale zároveň si uvědomuji jejich obrovskou zranitelnost. Je to paradoxní situace. Ze zranitelnosti, které se obvykle vyhýbáme, se rodí nový život. Maminka musela jít v mnoha ohledech do velkého rizika a ohrozit vlastní život a další riziko pokračuje, protože novorozenátko nemá šanci bez pomoci a péče přežít. I tento paradox zranitelnosti spojený s narozením dítěte, který je vlastní všem lidem, sděluje podstatné poselství Vánoc. Čemu nás učí?

Nejprve je třeba vzít zranitelnost vážně, protože ve společnosti, kde převažují silná ramena a schopnost se prosadit – mimochodem k tomu svým způsobem směřují i cíle českého vzdělávání – se víc cení schopnost se prosadit, přizpůsobit, a tedy neprojevit svou zranitelnost. Bůh, který se stává zranitelným dítětem, se tak stává kritikem a korektivem takového myšlení.

Ježíš přichází na svět křehký, bezbranný, odkázaný na pomoc druhých. Narodil se do chudoby a jeho rodina nenašla místo pod střechou. Příběh jeho narození je jiný, než příběh narození císařů a králů nebo jiných významných postav jeho doby. Nenarodil se v blahobytu, obklopený služebnictvem a chráněný vojáky a hradbami.

Již několik týdnů zakoušíme z důvodu šetření energiemi i my nepohodlí a několik měsíců se setkáváme s lidmi, kteří utekli před válkou. Na celém světě je mnoho miliónů lidí trpících hladem, utíkajících před důsledky klimatické změny nebo je ohrožují nemoci a infekce. Jsme zranitelní – jako společnost i jako jednotlivci – a Ježíš v betlémské stáji byl vždy blízký právě zranitelným a křehkým. Jenže vše má háček. V případě zranitelnosti, jak je v odborné literatuře promyšlena nejde ani tak o samotný fakt zranění, ale už i o to, si svou zranitelnost

připustit, protože to s sebou nese strach. A strach má velkou moc. Strach ze zranění vede k tomu, že začínáme dělat všechno pro to, abychom se ochránili. Naše úsilí o prosazení obranných strategií pak přináší oběti. Tím, že se bráníme, zraňujeme druhé. Většinou ty nejzranitelnější. Ne-zranitelnost něco stojí a cenu někdo musí zaplatit.

Když v komunitě, kde žiji, za sebou víc zavírám dveře svého soukromí, abych se víc chránil, jsou to spolubratři, kteří to musí snést a unést. Když ve společnosti sílí hlasy po ochraně našich národních zájmů a přestávají se vnímat širší politické souvislosti, objevuje se i lhostejnost k důsledkům, které taková politika způsobí jiné zemi nebo budoucím generacím. Když se v diecézích šetří na všech frontách, nevnímají se oběti na straně těch, kteří nezištně dlouhé roky církvi a farnostem sloužili. Samozřejmě je na místě chránit se před zraněními, ale pro lidsky důstojné soužití to nestačí. Ježíš se nenarodil jako (téměř) nezranitelný Achilles nebo jiný z hrdinů starověkých příběhů. Leží tělesně, sociálně, kulturně i nábožensky zranitelný v jeslích. Zranitelnost, kterou nutně zjevuje každé narození dítěte, povzbuzuje druhé lidi k lásce provázené odvahou k vlastní zranitelnosti. Péče o dítě, noční vstávání, nedostatek vlastního klidu, vykročení z davu a zasazení se o spravedlnost, postavení se diktatuře jsou postoje, které stupňují riziko vlastní zranitelnosti. A důsledkem může být odmítnutí, nepřijetí nebo i smrt. Protože však takováto vydanost – a jen ona – otevírá brány života a budoucnosti, ukrývá v sobě odvaha k zranitelnosti zdroj vlastní síly. Lidé, kteří projdou takovou zkušeností, zůstávají trvale proměněni. Máme však odvahu k takové proměně?

Mgr. Tomáš Cyril Havel Dr. theol.

Řeholní kněz a náboženský pedagog. Vyučuje na TF JU a je šéfredaktorem katechetického časopisu pro děti Duha.

„Světélková slavnost“ v Pacově

Tak jako každý rok uspořádalo Středisko volného času Sít' ve spolupráci s Církevní mateřskou školou Jonáš Světélkovou slavnost spojenou s modlitbou za zemřelé a světélkovým průvodem na hřbitov.

Právě v tyto podzimní dušičkové dny více pamatujeme na naše blízké zemřelé, modlíme se za ně a symbolicky zapalujeme světélka. Po úvodním slovu a přivítání všech zúčastněných, kterých bylo opravdu hodně, nám P. Jaroslav Šmejkal požehnal naše věnečky a živá světla v lucerničkách. Poté jsme se vydali napříč hřbitovem a svítili si lucernami na cestu, zapalovali světélka nejen na hrobech svých blízkých, ale také hlavě na těch, na které nikdo již nepamatuje.

První společné zastavení bylo u kříže uprostřed hřbitova, kde jsme položili s dětmi vyrobené dušičkové věnce, zapálili světélka a všichni se společně pomodlili za zemřelé. Pokračovali jsme hřbitovem k místu odpočinku pacovských kněží. Osvětlené a našimi světélky ještě více rozžávené hroby vytvářely tajemnou dušičkovou atmosféru naplněnou nadějí, že nejsme určeni k zániku, ale naším milujícím Bohem k životu věčnému, o což malé děti také ve své modlitbě prosily: „*Za všechny dušičky spínáme ručičky. Vezmi je, Pane, do nebe, ať jsou v blízkosti Tebe.*“

Celá slavnost byla zakončena symbolicky vypuštěním létajícího lampionu, na který si samy děti napsaly, na koho vzpomínají a za koho prosí. S napětím jsme všichni lampion pozorovali, jak se postupně nafukuje a rozevírá. Všichni jsme si přáli, aby byl příznivý vítr a lampion se vznese až do nebe. Než lampión vzlétl, mohl si každý na rozžáveném lampiónu přečíst, za koho děti prosily a na koho vzpomínaly. Na poprvé se nám sice náš vzpomínkový lampión vypustit nepovedlo, ale díky šikovnosti a vynalézavosti našich tatínků druhý pokus už vyšel. Lampion se opravdu pomalu začal vznášet, postupně se vzdaloval, světélko se v dálce pomalu zmenšovalo, až zmizelo. Kéž by naše světélka a modlitby pomohly našim zemřelým vejít do plného

světla v Boží blízkosti. A nám všem přejeme, aby také světélka radosti svítila i v našich srdcích a rodinách.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem pedagogům Střediska volného času Sít', kteří tuto krásnou slavnost připravili. Děk také patří všem malým i velkým z CMŠ Jonáš a dětem z Misijního klubka, kteří nám připravili lucerničky a věnečky, a také panu faráři Jaroslavovi za požehnání, duchovní vedení a pravidelné návštěvy našich dětí ve školce.

Petra Koblicová,
ředitelka CMŠ Jonáš a SVC Sít'

Charitativní Bigy-svačiny na dvorku

Nakoupit suroviny, upéct, či uvařit a prodat vlastnoručně vyrobené produkty svým spolužákům o velké přestávce na dvorku pod šitým nebem. Už to by samo o sobě nebyla špatná akce pro stmelení kolektivu celého gymnázia a k tomu přidejme ještě příjemně oživené dopoledne. Bonusem je hezký pocit, protože výtěžek celé akce studenti sami od sebe věnují na pomoc potřebným. Takto probíhají charitativní svačiny, které jednotlivé třídy Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích pravidelně pořádají o čtvrtetní velké přestávce. Jsme moc rádi, že se zvláště v této době naši studenti aktivně zapojují do pomoci lidem, kteří to potřebují.

Mgr. Filip Volf

Zamyšlení o jáhenské službě

Jako jáhen začátečník se nechci a nemohu vyjadřovat k této službě z perspektivy mnohaleté zkušenosti. Chtěl bych proto nyní spíše popsat diakonát perspektivou člověka, který k němu rozlišil povolání, řadu let se na něj připravoval a nyní ho začíná žít prakticky. Odkud začít?

Jak jinak než od Písma svatého. O jáhnech neboli diákonech toho máme v novém zákoně poměrně dost. Máme popsáno ustanovení prvních jáhnů, z nichž jeden se stal prvomučeníkem. Zpráva o jeho kázání a umučení, a vedle toho i zpráva o působení jiného jáhna (Filipa) jsou vlastně jedny z nejdelších textů, které Skutky apoštolské věnují někomu, kdo nebyl apoštol. V epištolách pak najdeme celou řadu textů o jáhnech a očekáváních s nimi spojených. A v nejstarších patristických dílech najdeme také mnoho zajímavých informací, např. v listech sv. Ignáce z Antiochie.

Velmi rychle se vykrystalizovala v zásadě trojí podoba zaměření diakonátu: liturgicko-správní, charitativní a kazatelská. Je zajímavé, že často slyšíme, že byl diakonát ustanoven hlavně kvůli charitě, ale jak Štěpán, tak Filip, dva první jáhnové, o kterých tolik mluví Skutky apoštolské, se ukázali hlavně jako kazatelé. Příkladem onoho charitativně zaměřeného jáhna může být třeba sv. Vavřinec. Mezi jáhny kazatele by mohl být řazen např. sv. Efrém Syrský, které je ctěn jako velký teolog a učitel církve. A zajímavým způsobem se jáhenství uskutečnilo v osobě sv. Františka, který byl zakladatelem řádu, takže v jistém ohledu měl správní funkci, kázal slovem i životem, takže měl i funkci kazatele, ale hlavně se každým svým skutkem projevoval jako pečující služebník, takže mu nelze upřít ani roli charitativní.

Toto poměrně široké rozkročení úkolů jáhnů může vzbuzovat mezi lidmi určité rozpaky. Úkoly biskupa či kněze se zdají být poměrně jasné a většina z nich jaksi zapadá do nějaké stereotypní představy biskupa, faráře nebo řeholního kněze. Jáhnové vedle toho vypadají jako někdo, kdo dělá všechno a nic. Všechno proto, že jejich činnosti jsou opravdu pestré a obtížně sjednotitelné do nějaké jednoduché představy, nic proto, že na rozdíl od biskupů a kněží nemají žádnou moc, která by je dělala nepostradatelnými. Kněz může slavit Mši sv. nebo zpovídat a v tom je nenahraditelný. Jáhen může křtít, oddávat, pohřbívat, kázat... a v tom všem je nahraditelný, protože tyto úkony mohou za určitých okolností provádět i lidé bez svátostného svěcení.

Na exerciciích před svěcením mi kněz řekl asi toto: Kdybychom přirovnali církev k vojsku, tak biskupové a kněží budou řádní důstojníci a vojáci, kteří fungují dosti organizovaně a koordinovaně. Ty ale budeš spíš průzkumník. Máš úkol, ale jeho provedení nejde předem přesně předepsat, je do značné míry na tvé iniciativě, protože v tom, k čemu jsi poslán, se musí improvizovat. Proto ta pestrost a mnohost úkolů.

Na druhé straně je zde ona nahraditelnost. Jáhen nepůsobí jako ten, kdo disponuje nějakou výjimečnou mocí ze svěcení. K čemu tedy jáhen? Zde se člověk musí zastavit a zeptat se,

Autor článku při kázání na letošní římovské pouti 18. září.

proč vlastně všechno poměřovat mocí, a zda vůbec moc v církvi chápeme správně? Ježíšovým skutkům se lidé divili, protože jednal ne jako zákoníci, ale jako ten, kdo má moc. Přitom se ale jevil jako bezmocný a přesně jako bezmocný také zemřel. Naše bezmoc, jak zase píše sv. Pavel, je prostor, v němž se může projevit moc Boží. A určitá bezmoc jáhna je jemu vlastní způsob následování Krista. Je to služba, neboť *diakonos* znamená v řečtině služebník, ať už jde o službu při oltáři či správě církve, službu potřebným, nebo službu slova. Jáhen má církvi už svou existenci a způsobem služby ukazovat, že křesťanské porozumění moci nelze ztotožňovat s mocí vojenskou nebo politickou. Je to prostor, který má být vyplněn mocí Boží, která je totožná s jeho láskou a se všemi dalšími dokonalostmi Božími. Nejsem odborník na církevní dějiny a dějiny dogmatiky, ale zdá se mi, že když katolická církev v novověku význam diakonátu dosti potlačila (stal se z něj jen krátký přechodový stupeň ke kněžství), mělo to neblahý důsledek i pro chápání moci v církvi, která se začala přibližovat světskému chápání moci víc, než je zdravé. Ale možná se mýlím, v každém případě bych si o této věci velmi rád poslechl nějakého odborníka.

Jáhen není kněz. Někdy se totiž nesprávně mluví o jáhenství

jako o nejnižším stupni svátosti kněžství. Správně jde ale o *svátost svěcení*, a ne o *svátost kněžství* (tuto překladovou chybu dělá mj. i český překlad Katechismu katolické církve). Jáhen není svěcen ke kněžství, ale ke službě, jak říká Druhý vatikánský koncil. Proto je také v západní církvi dnes celibát podmínkou až kněžského svěcení, které svého nositele zvláštním způsobem přibližuje Kristu obětovanému a obětujícímu (tedy Kristu knězi). Zvláštním způsobem proto, že jiným způsobem máme účast na Kristově kněžství všichni, kdo jsme pokřtěni. Díky křtu máme účast na Kristově kněžství, které říkáme všeobecné kněžství. Kněžský stupeň svátosti svěcení pak dává člověku účast na Kristově kněžství jiným způsobem, tím, kterému říkáme kněžství svátostné. Jáhen tento typ účasti na Kristově kněžství nemá, a proto se od něj nevyžaduje celibát, která má v západní církvi dlouhou tradici vyjadřující právě onen zvláštní způsob darování se (obětování) Bohu v následování Krista.

Kněžství je až druhý stupeň svátosti svěcení (presbyterát neboli kněžství) a plnost kněžství má pak třetí stupeň (episkopát neboli biskupství). Jáhen tedy kněžsky nezpřítomňuje obět Krista ve Mši sv., ale naplňuje svůj úřad službou. A to je důležité i pro kněze a biskupy, neboť i oni byli nejprve svěceni na jáhny a poté teprve na kněze, resp. na biskupy. I oni tedy stále mají charisma jáhna – služebníka. Existence jáhnů je kromě jejich činnosti důležitá i jako žijící připomínka celé církvi včetně jejich „mocných“, že pravá moc se projevuje ve službě.

Pro jáhny je to obrovská výzva a úkol, protože jejich život a služba jsou velmi viditelné a nelze se v nich schovat za nějaké očekávané stereotypy. Má-li být diakonát vyjádřením a svědectvím o Kristu služebníku, pak mu v tom jeho nositelé, jáhnové, nesmějí bránit. Pokusím se zakončit tento text malou narážkou, kterou ale nemyslím (vůči politikům) nijak zle. Latina používá k označení jáhna polatinštěně původně řecké slovo (místo řeckého *diakonos* říká *diaconus*), ale velmi často najdeme (např. v textech Tridentského koncilu) i čistě latinské slovo *minister* (služebník). Jáhni jsou tedy ministři. Když se podíváme do politiky, pak ministři ve vládě by měli být těmi hlavními služebníky lidu. Nepochybuji, že se o to mnozí skutečně poctivě snaží, ale je asi zjevné, že celkový obrázek, jaký lidé o vládních služebnících mají, úplně dobrý není. Vláda vzniká na základě voleb do Parlamentu. Je tedy zcela v rukou lidu. Lid si (zprostředkovaně) volí své služebníky a má takové, jaké si zvolil. Církve má v této věci jistou výhodu. Její služebníci by měli být Bohem povoláni. Úkolem církevních představených není svévolně vybírat ty, kteří se stanou jáhny, knězi a biskupy, ale rozlišovat, zda je dotyčný k této službě povolán Bohem. Je velkou odpovědností všech, kdo nesou odpovědnost za výběr kandidátů svěcení, aby to takříkajíc Bohu nekazili. A na všech, kteří svěcení přijímají, je úkol ještě větší. Aby nebyli jen lidem zvolenými služebníky lidu, ale především Bohem povolanými služebníky Boha a církve. Modleme se tedy za naše služebníky v politice, i za naše služebníky v církvi, abychom měli všichni na paměti Kristova slova (Mk 10, 42—43): „*Víte, že ti, kdo platí u národů za první, nad nimi panují, a kdo jsou u nich velcí, utlačují je. Ne tak bude mezi vámi; ale kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem.*“

Prof. Tomáš Machula, trvalý jáhen,
Katedra filosofie a religionistiky TF JU

Personalialia

A. Jmenování:

Prob. Mgr. Ivo PROKOP byl od **1. 11. 2022** jmenován **sídelním kanovníkem Katedrální kapituly sv. Mikuláše v Českých Budějovicích**; č. j.: 2557/2022.

R. D. Ing. Zdeněk GIBIEC, ThLic. byl od **1. 11. 2022** jmenován **čestným kanovníkem Katedrální kapituly sv. Mikuláše v Českých Budějovicích**; č. j.: 2558/2022.

R. D. MVDr. Mgr. Jan JANOUŠEK byl od **1. 11. 2022** jmenován **čestným kanovníkem Katedrální kapituly sv. Mikuláše v Českých Budějovicích**; č. j.: 2559/2022.

B. Životní jubilea:

Mgr. et Mgr. Ondřej DOSKOČIL, Th.D. oslavil **4. 12. 2022** své čtyřicáté páté narozeniny.
R. D. Mgr. Marcin Krzysztof CHMIELEWSKI oslavil **15. 11. 2022** své čtyřicáté páté narozeniny.
R. D. Milan BLAHA oslavil **1. 12. 2022** své padesáté páté narozeniny.
R. D. Ing. Mgr. Vítězslav HOLÝ oslavil **3. 12. 2022** své šedesáté narozeniny.
Pan Karel SÁDLO oslavil **26. 11. 2022** své sedmdesáté narozeniny.
Pan Karel LEDNICKÝ oslavil **13. 11. 2022** své osmdesáté narozeniny.
K životnímu jubileu upřímně blahopřejeme.

C. Výročí kněžského svěcení:

R. D. Mgr. Ruslan ZASSIEDKO oslavil **24. 11. 2022** své dvacáté výročí kněžského svěcení.
K výročí kněžského svěcení upřímně blahopřejeme.

Z diáře otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

22. 12.	16:15	České Budějovice, katedrála: nešpory
	17:00	České Budějovice, katedrála: mše svatá
24. 12.	24:00	České Budějovice, katedrála: půlnoční mše svatá
25. 12.	9:00 nebo 17:00	České Budějovice, katedrála: mše svatá
31. 12.	15:00	České Budějovice, katedrála: mše svatá
1. 1.	9:00 nebo 17:00	České Budějovice, katedrála: mše svatá
2. 1.	15:30	České Budějovice, katedrála: žehnání tříkrálovým koledníkům
10. 1.	9:30	České Budějovice, biskupství: setkání vikářů

Změna vyhrazena

«NEZMĚRNÉ» SRDCE

11

“BLAHOSLAVENÍ
MILOSRDNÍ, NEBOŤ ONI
DOJDOU MILOSRDENSTVÍ”.

(Mt 5,7)

Existuje-li jedno slovo v Písmu,
které vyjadřuje
BOŽÍ ZJEVENÍ v Ježíši Kristu
více než kterékoliv jiné,
pak je to toto:

**MILO
SR
DEN
STVÍ!**

Co je to milosrdenství?

V modlitbě “OTČE NÁŠ”
se Ježíš jinými slovy
vrací ke stejnému tématu:

“ODPUŠT NÁM NAŠE VINY
(NAŠE POCHYBENÍ
V LÁSCE K BLÍŽNÍMU)
JAKO I MY ODPOUŠTÍME
NAŠIM VINÍKŮM
(JAKO I MY ODPOUŠTÍME TĚM,
KTERÝ NÁM UBLÍŽILI)”.

Ježíš nám svým veškerým
učením a svou láskou dává
**NÁSTROJ PRO DOSAŽENÍ
NEJHLUBŠÍHO SPOLEČENSTVÍ
MEZI NÁMI A S BOHEM.**

MILOSRDENSTVÍ
je nejvyšším
výrazem lásky,
je jejím naplněním
a činí lásku dokonalou.

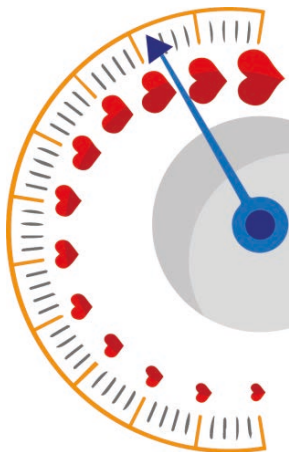
Jak máme dobře žít toto slovo ?

Tak, že se budeme snažit
v každém našem vztahu
o milosrdnou
LÁSKU KE VŠEM.

**MILOSRDENSTVÍ JE LÁSKA,
KTERÁ UMÍ PŘIJÍMAT KAŽDÉHO
BLÍŽNÍHO, SKLÁNÍ SE
K POSLEDNÍM, ZAPOMENUTÝM
A CHUDÝM.**

Můžeme tedy říct,
že **MILOSRDENSTVÍ**
je **LÁSKA**, která:
NEMĚŘÍ,
JE ŠTĚDRÁ,
JE UNIVERZÁLNÍ,
KONKRÉTNÍ.

Ano, ale především je to
láska, která vyvolá touhu
OPĚTOVAT JI.

To je nejvyšším
cílem **MILOSRDENSTVÍ.**
Bez této lásky by se jednalo
pouze o spravedlnost,
která vytváří rovnost,
ale ne **BRATRSTVÍ.**

centrogen3.rpu@focolare.org

Upraveno ze Slova života
od Leitzie Magriové

Jsme svobodní milovat všechny

„Doufejte v Hospodina
navždy, neboť Hospodin
je skála navěky.“
(Iz 26,4)

Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

Proroci jsou lidé,
kteří vysvětlují lidem lásku,
kterou k nim má Bůh.
Jeden z nich se jmenuje Izajáš.

Izajáš připomíná všem, že v těžkých chvílích
nemáme ztratit důvěru v Boha, protože
On je věrný, neopustí nás, je pro nás
jistou oporou jako skála.

Když budeme Bohu důvěřovat,
budeme mít pokoj ve svém srdci,
budeme svobodní milovat všechny
a Ježíš bude žít uprostřed nás.

Moje babička měla nemocnou ruku
a nemohla nic dělat. Šla jsem k ní domů
a pomohla jsem jí uklízet, umývat nádobí
a srovnat věci.

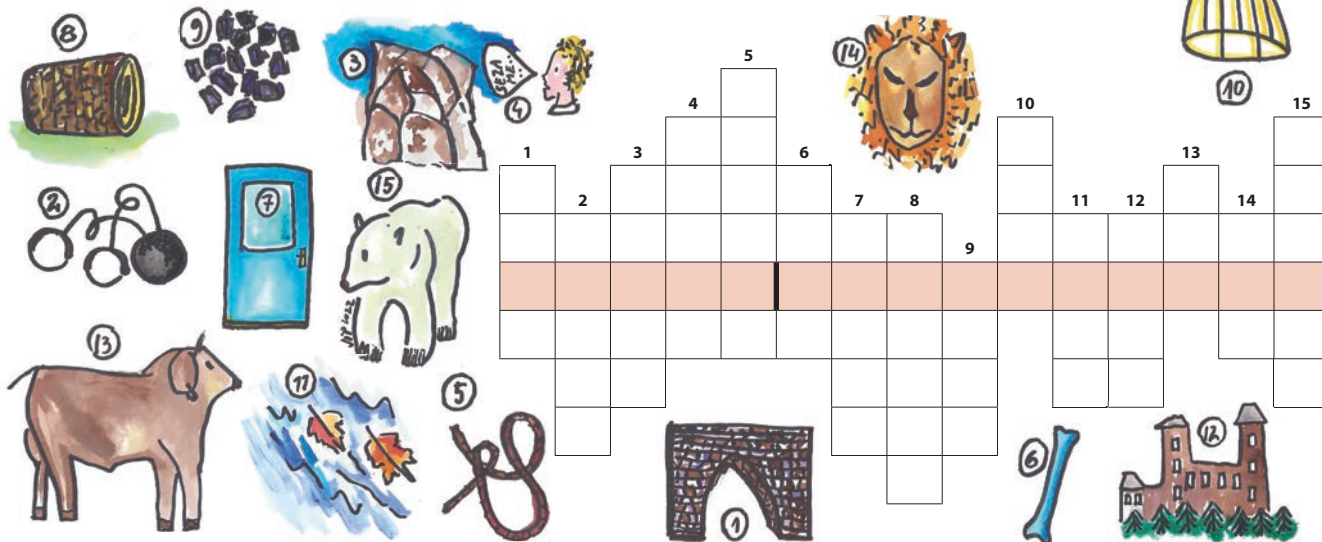

Můj dědeček nemohl tyto věci dělat,
protože musel zalévat rostliny na zahradě
a sbírat ovoce na prodej.

Babička i dědeček byli moc rádi
za mou pomoc a velmi mi děkovali."
(Zkušenost Luisy z Brazílie)

Doufejte v Hospodina navždy, neboť Hospodin je skála navěky. (Iz 26, 4) Prorok Izajáš nás ubezpečuje, že Hospodin je od nepaměti ten, kterému můžeme důvěřovat, můžeme se na něj spolehnout. Že Hospodin je ten, který je neměnný, je pevný a stálý. Na to stejné navazuje Ježíš, když mluví k apoštolu Petrovi: „Ty jsi Petr - a na té skále zbuduji“ (viz tajenka).

Výherci říjnové křížovky: **František Kotrba, Roman Jan Škoda, Isabela Fiktusová** Výherci dostanou od nás odměnu. GRATULUJEME!
Tajenku z prosincové křížovky pošlete do 31. 12. 2022 na adresu katechetky@bcb.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Opravy poutního areálu v Římově pokračují

Koncem února 2021 byla zahájena komplexní oprava známého poutního areálu v Římově. Obnova poutního areálu v Římově bude stát celkem asi 100 mil. Kč. Z toho 95 % pokryje dotace Evropské unie z programu IROP. Stavební práce i přes zpoždění oproti původnímu plánu zdárně pokračují a již jsou na mnoha místech vidět na první pohled. Poutníci tak mohli během nedávné podzimní pouti ke svátku Povýšení svatého kříže (18. září) obdivovat obnovenou krásu maleb i dalších uměleckých děl v areálu kostela i nově opravené kapličky pašijové cesty.

Ačkoliv projekt by měl být dokončen až v září 2023, letos o Vánocích bude možno svátky Božího narození opět slavit v nově opraveném kostele Ducha Svatého. Přesně po roce od uzavření kostela se římovský kostel opět otevře – zatím jen ke slavení svátečních a nedělních bohoslužeb. Celý projekt by měl být dokončen v září 2023.

Poutní místo Římov je naprosto specifickou památkou svého druhu v naší zemi. Není zasvěceno jen jednomu světci nebo jedinému tajemství, ale jeho obsah je trojí. Zahrnuje **přípravu spásy**, vyjádřenou osobou Panny Marie, zadostiučinění, které ve své oběti na Kříži podal Ježíš Kristus nebeskému Otci, a nakonec **založení Církve** symbolizované kostelem Sslání Ducha Svatého. Areál založený v roce 1649 byl do dnešní podoby dostavěn v roce 1697. Již v době svého vzniku získal velikou popularitu a každoročně jej navštěvovalo 40–80 tisíc poutníků. Římov dodnes patří mezi nejvýznamnější poutní místa v jižních Čechách. Areál je památkově chráněný od roku 1958 a v roce 2018 se stal národní kulturní památkou.

Největší změny

„Nejvýraznější viditelnou proměnou poutního areálu bude nová barevnost kapliček a loretánské chýše: obnoví se původní červeno-bílé fasády, které podle odborného průzkumu nejspodnějších vrstev omítky měly kapličky a Loreta v době svého vzniku v 17. století,“ říká otec Jakub Václav Zentner, duchovní správce římovské farnosti. Kostel, ambity a ohradní zeď budou mít zvenčí barvu okrovou v kombinaci s bílou, jak se dochovalo na nejstarších vyobrazeních. Kostelní věž a vížka nad kostelem budou nově zhotoveny z mědi. K oltáři v Loretě přibude stupeň, který byl asi před 50 lety odstraněn.

„Cílem našeho snažení je, aby po opravě byl poutní areál po celý

Foto: archiv farnosti Římov

den přístupný všem návštěvníkům. Proto se v poutním areálu počítá i s moderním zabezpečovacím systémem,“ doplňuje otec Jakub.

Opravy kaplí pašijové cesty

Nejprve započaly stavební práce na 24 kaplích křížové cesty. Kapličky byly opravovány postupně a v době stavby nebyly jednotlivé objekty přístupné veřejnosti. Během rekonstrukce byly opravovány krovy, měnila se střešní krytina, opravily se vnější a vnitřní omítky, okna, dveře a podlahy. U některých kaplí byla provedena injektáž proti zemi vlhkosti nebo drenáž kolem obvodových zdí. Mnoho práce odvedli také restau-

Foto: archiv farnosti Římov

rátoři – ti se postarali o odbornou obnovu nástěnných maleb, kamenných prvků, ostění, kamenných soch, ozdobných prvků na střeších, dřevěných plůtků nebo kovových mříží.

Do kaplí budou v rámci oprav navraceny kopie původních soch, jejichž originály byly kvůli opakovaným krádežím již před řadou let uloženy v ambitu poutního areálu a do depozitářů. Kopie budou vytvořené ze dřeva kombinací elektronického frézování a následného ručního doplnění. „Bohužel ani tak se kvůli výrazně rostoucím cenám a omezenému rozpočtu zřejmě nepodaří vytvořit kopie zcela všech soch v kaplích“ dodává otec Jakub.

Práce na obnově pašijové cesty již velmi pokročily a většina kapliček je stavebně dokončena. První a největší kaple křížové cesty – „Loučení“ – byla slavnostně otevřena a znovu vysvěcena na svátek Nanebevzetí Panny Marie, tedy v pondělí 15. srpna.

Opravy kostelního areálu

Loni v květnu byly zahájeny také opravy kostelního areálu. Na všech objektech (tj. kostel, loretánská kaple Sancta Casa, ambity i věž) bude provedena oprava střech a oprava vnitřních i vnějších omítek, včetně restaurování nástěnných maleb v kostele a ambitech. Také bude provedeno předláždění ambity a dvora a také celková drenáž v areálu. Na jižní straně areálu nově vznikne meditační zahrada a celé prostranství kolem ambity bude upraveno. Také bude restaurován vybraný mobiliář z kostela a ambity – tj. především oltáře, sochy, obrazy a varhany. V současné době je již dokončena fasáda Lorety, střechy nad Loretou a nad ambity a také obnova obvodové zdi kolem kostela.

Restaurování

Zároveň se stavebními pracemi velmi intenzívně pracují restaurátoři na obnově částí interiéru (oltářů, soch apod.). Restaurátorské práce probíhají částečně v dílnách, ale větší kusy jsou restaurovány přímo na místě. Již nyní můžeme vidět výsledky práce Mgr. Hanuše Joži a jeho pomocníků, kteří velice zdařile zrestaurovali 32 barokních maleb mariánských poutních míst v klenbách ambity. 16. května byl k restaurování odvezen celý mobiliář z loretánské chýše, včetně milostné sochy Panny Marie Římovské a soch andělů. Pod rukama restaurátorů získají všechna umělecká díla původní podobu, která je patrná na nejstarších fotografiích ze začátku 20. století.

Neplánované stavební komplikace

Největší potíže byly s novou elektrifikací kaple „Loučení“, která by měla být v budoucnu celodenně otevřena pro návštěvníky. Současně se zjistilo, že dřevěná konstrukce střechy byla napadena dřevomorkou. Proto musela být oprava střechy rozsáhlejší, než předpokládal projekt. Stejná potíž se vyskytla ve 22. kapli „U Šimona Cyrenského“.

Petr Samec

Setkání akolytů, lektorů, kostelníků a varhaníků

Sobotní půlden 12. listopadu 2022 patřil laickým služebníkům českobudějovické diecéze. Otcové biskupové spolu s generálním vikářem pozvali akolyty, lektory, kostelníky a varhaníky, aby jim poděkovali za jejich službu, sloužili za ně mši svatou a umožnili jim vzájemné setkání a obohacení, aby s novými silami pokračovali v náročném díle na vinici Páně a aby se sláva Boží šířila do všech končin země. Po mši svaté v katedrále sv. Mikuláše v Českých Budějovicích pokračoval program v budově biskupství sdílením ve skupinách a následoval výtečný oběd.

„Jedině služba Bohu a lidem skutečně naplní naše srdce,“ řekl otec biskup Vlastimil na začátku mše svaté. „A tato služba je spojena s obětí,“ zaznělo v kázání generálního vikáře. „Odměnu nečekáme zde na zemi,“ pokračoval Mons. David Henzl. Mluvil o tom, že nám Bůh dává vzácnou příležitost, abychom se účastnili hlásání pravdy. Máme milost hlásat ji milosrdnými skutky, aby mohl Pán Ježíš přijít k těm, kteří Ho třeba ještě nepoznali – a nikdo z nás nemůže říct, že Boha poznal dokonale. Je to jedna veliká liturgie – připojujeme se k oběti Krista ve mši svaté. Varhaníci otevírají hudbou srdce lidí, aby mohli přijmout Boží slovo. Kostelníci jsou často neviditelní, ale právě tehdy všechno funguje. Když lektori čtou Boží slovo přitažlivě a s porozuměním, proniká do hloubi lidských duší. A akolyté konají svou službu s tím, že je tady Bůh, který vychází vstříc člověku – to všechno je účast na milosti, kterou Bůh dává svým služebníkům a skrze ně ji rozlévá do celého světa. Když námi Jeho milost prochází, vždycky na nás něco ulpí. A to je Boží odměna, Boží dar.

Děkujeme svým pastýřům za uskutečněné setkání, za jejich péči a lásku, s jakou se nám věnovali. Je to pro nás velkou pomocí a posilou.

Stanislava Vitoňová

Na okraj jedné konference

Ve středu 9. listopadu 2022 se v 10:00 hod. dopoledne se otevřela Husova branka Velké auly Karolina a za zvuků univerzitních fanfár vstoupilo do auly čestné předsednictvo konference s mezinárodní účastí „Tisíc a padesát let pražského biskupství“.

Čestné předsednictvo konference s mezinárodní účastí „Tisíc a padesát let pražského biskupství“.

Rektorka UK profesorka Milena Králíčková s pražským arcibiskupem a primasem Zemí koruny České Mons. Janem Graubnerem.

Kromě představitelů všech čtyř historických fakult univerzity – teologické, právnické, lékařské a filosofické, šli pod univerzitními insigniemi v průvodu biskupové sufragánních diecézí pražské církevní provincie. Diecézi královéhradeckou reprezentoval **pomocný biskup Mons. Josef Kajnek**, diecézi litoměřickou sídelní biskup **Mons. Jan Baxant**, diecézi českobudějovickou **sídelní biskup Mons. Vlastimil Kročil** a konečně nejmladší diecézi plzeňskou zastupoval, z pověření biskupa Mons. Tomáše Holuba, **Mons. Petr Fořt**. V čestném předsednictvu zasedli i zástupci obou mimopražských teologických fakult – olomoucké **doc. Tomáš Parma** a českobudějovické **doc. Rudolf Svoboda**. Vedle **Dominika kardinála Duky** byli přítomni apoštolský nuncius **arcibiskup Mons. Jude Tadeus Okolo**, předsedkyně Akademie věd ČR **profesorka Eva Zažímalová** a místopředsedkyně Senátu Parlamentu ČR **RNDr. Jitka Seitlová**. Vedle odborného garanta konference, významného českého medievalisty, archeologa **profesora Petra Sommera** šel v průvodu i přední český právní historik, prorektor UK **profesor Jan Kuklík**. Celý průvod uzavíral moderátor slavnostního zahájení **JUDr. Jan Koutous** a za univerzitním pedelem rektorka UK **profesorka Milena Králíčková** spolu s pražským arcibiskupem, primasem Zemí koruny České **Mons. Janem Graubnerem**.

Účelem vědecké konference s mezinárodní účastí, připravené společně Arcibiskupstvím pražským, Univerzitou Karlovou a Akademií věd České republiky, bylo připomenout, že uko-

tvení křesťanství a vytváření církevní správy bylo nedílnou součástí budování českého státu a jeho včlenění do Evropy. V roce 2023 uplyne 1050 let od historicky pravděpodobného založení pražského biskupství, které církevní tradice spojuje s papežem Benediktem VI. „*Slavnostnějším způsobem svůj vznik vzpomenout a oslavit*,” jak uvedl v Apoštolském listu papež sv. Pavel VI., nebylo tehdejšímu biskupu – apoštolskému administrátorovi pražskému, zvěčnělému Františku kardinálu Tomáškovu, v době vrcholící normalizace, totalitní státní správou povoleno. Zůstalo pouze u vydání drobné publikace vydané tehdejším nakladatelstvím České katolické charity a určené jen pro vnitřní církevní potřebu. Je historickým paradoxem, že výročí 600 let Prahy jako církevní metropole se „*oslavovalo*“ podobně v roce 1944, tedy v době, kdy vrcholila jiná totalitní moc na našem území, nacistická okupační správa. Organizátoři konference proto právem spatřují v jejím konání i určitou splátku dluhu současné české společnosti.

Rektorka UK profesorka Milena Králíčková zdůraznila ve svém vystoupení historické vazby mezi pražským arcibiskupstvím a univerzitou, zejména roli, kterou sehrál během téměř 700leté historie pražský arcibiskup jako velký kancléř univerzity, dnes jako velký kancléř její Teologické fakulty a člen univerzitní správní rady. V podobném duchu se nesla i vystoupení dalších členů čestného předsednictva: kardinála Duky, místopředsedkyně Senátu dr. Seitlové, předsedkyně AV profesorky Zažímalové nebo prorektora Kuklíka. Všichni vystupující poukázali na

nezastupitelný přínos křesťanství a církve při ustavování českého státu a jeho začlenění do tehdejší Evropy.

Rozhodující příspěvek přednesl potom odborný garant konference profesor Sommer, který shrnul dosud známé vědecké poznatky o více než tisíciletém propojení české společnosti, její kultury a vzdělanosti s křesťanstvím. Společně s dědictvím antické a židovské kultury tvoří nezpochybnitelný základ evropské identity.

Po skončení slavnostního zahájení pokračovala konference vlastním jednáním v budově prezidia Akademie věd ČR na Národní třídě v Praze. V průběhu 3 jednacích dnů od středy 9. do pátku 11. listopadu 2022 se vystřídala celá řada přednášejících. Ze zahraničních účastníků to byli např. profesori Christian Lübke a Matthias Hardt z Lipska, profesor Jozef Dobosz z Poznaň, profesor Gábor Klaniczay z Budapešti a další. Českou stranu reprezentovali, vedle již zmíněného profesora Petra Sommera z Prahy např. docent Vratislav Vaníček, PhDr. Jan Frolík nebo Mgr. Jana Maříková Kubková či PhDr. Milena Bravermannová. Z Brna potom profesor Libor Jan či Mgr. Petr Elbel. Teologickou fakultu Jihočeské univerzity zastupoval její děkan doc. Rudolf Svoboda, jehož příspěvek o Pražském arcibiskupství v době reformy Josefa II. celou konferenci uzavřel.

Po skončení konference bude v Nakladatelství Lidové noviny vydán sborník přednesených příspěvků. Vlastní oslavy 1050. výročí založení pražského biskupství se uskuteční v den svátku druhého pražského biskupa sv. Vojtěcha, 23. dubna 2023. K výročí bude následně vydána reprezentativní jubilejní publikace, doplněná bohatým fotografickým materiálem.

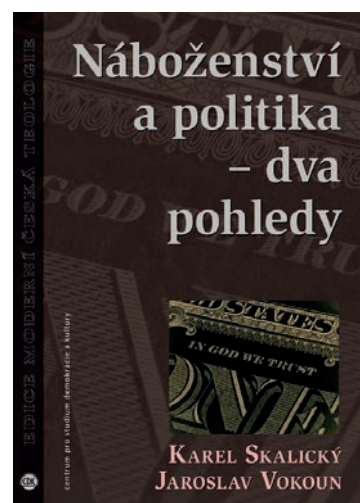
JUDr. Jan Kotous

Dominik kardinál Duka a apoštolský nuncius arcibiskup Mons. Jude Tadeus Okolo.

NOVÁ KNIHA prof. Skalického a prof. Vokouna:

Náboženství a politika – dva pohledy

V nakladatelství CDK vyšla nová publikace prof. Karla Skalického a prof. Jaroslava Vokouna s názvem „**Náboženství a politika – dva pohledy**“.

Kniha spojuje dvě studie k tématu politické teologie. Skalického analýza Gutiérrezovy *teologie osvobození* je zralým přepracováním jeho starší neuveřejněné přednášky na Lateránské univerzitě. Skalický se v ní pokusil co nejvěrněji představit Gutiérrezovu teologii a poukázat na její slabá místa. Kriticky vidí především utopický rys teologie osvobození, která potenciálně tíhne k násilnému prosazování toho, co je správné a pravdivé. Vokounův text pak zkoumá dějiny pokusů pojmout křesťanskou víru jako *občanské náboženství*, anebo ji občanským náboženstvím nahradit. Ambice vkládané do občanského náboženství zkoumá od Comta (nahradit křesťanství), přes Kanta (přetvořit křesťanství v čistě morální náboženství rozumu) až po realizaci občanského náboženství v USA (být společným minimem křesťanství a judaismu) nebo jeho promýšlení v německé diskusi osmdesátých let (garantovat společné hodnoty, z nichž sekulární stát žije, ale sám je nedokáže garantovat). Kniha je určena všem zájemcům o vztah mezi náboženstvím a politikou, zejména z řad studentů společenských věd, historie a teologie. **Knihu je možné si zapůjčit či zakoupit v Knihovně J. P. Ondoka.**

CDK

Svatá Terezička na Ktiši

O víkendu 11.–13. 11. 2022 se na duchovní obnovu ke svaté Terezii z Lisieux sjelo celkem 22 dětí z několika vikariátů naší diecéze. Po celý víkend panovala mezi dětmi veselá nálada. Děti se postupně seznamovaly se světicí, která má i v dnešní době dětem co říci. Děti si našly nové kamarády, vytvořily si vitráže z růží, které si odvezly domů, hrály hry spojené se svatou Terezičkou, měli společnou modlitbu. Matouš, jeden ze starších chlapců říká: „Bylo to hodně dobrý, ale krátký.“ „Chtěla bych jet zase příště, jestli to zase bude,“ prozradila malá Áňa.

A tak bychom mohli pokračovat dále. Děti odjížděly domů spokojené, protože z té nádherné atmosféry Ktiše to ani jinak nejde.

Diecézní centrum pro katechezi

VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...

Toužíme být milováni a milovat. Někdy se nám to daří, někdy nám vztahy dají pořádně zabrat. Jak na trvalé a harmonické vztahy?

Diecézní centrum pro rodinu nabízí několik podnětů na podporu dlouhotrvajících a harmonických vztahů. Druhý díl našeho článku budeme věnovat pokračování v dovednosti, která se nazývá **SEBEREGULACÍ**.

Abychom byli schopni seberegulace, to znamená, abychom zvládli pochopit sebe i druhé a předcházeli tak konfliktům, nebo je uměli zvládnout a vytvářeli kolem sebe dobré vztahy, neměli bychom přeskočit první krok a tím je vědomí, že já i ten druhý má svou velkou hodnotu a důstojnost jako osoba.

Co to znamená? **Já a ty, i když jsme odlišní, jsme jako lidské bytosti na stejné úrovni.** Předpokladem uznání vlastní hodnoty i hodnoty toho druhého je vědomí, že každý člověk je jedinečný a neopakovatelný a má svoje vlastní bohatství. Tento postoj znamená mít pozitivní pohled na člověka a jeho možnosti, protože každý z nás, bez ohledu na způsob chování, má v sobě jádro, které si zaslouží být milované, a má potenciál a touhu po růstu a seberealizaci.

Jak by takový postoj měl konkrétně vypadat?

- Snažíme se vnímat možnosti lidí okolo nás a ne jejich omezení.
- Správně posuzujeme klady a zápory dané situace namísto zveličování jejich negativ.
- Vycházíme ve vztahu ze zásady, že každý je jiný a je v po-

řádku, že je takový, jaký je, i když s jeho chováním nebo myšlením nemusíme souhlasit.

- Respektujeme a nezneužíváme ty, kteří mají jiný názor než my.
- V případě těžkostí nebo nedorozumění používáme přímý a jasný jazyk.
- Snažíme se o dialog, který je orientovaný na naslouchání, respekt, pochopení motivace a potřeb druhého jako sebe sama.
- Snažíme si s druhými zachovat vztah a zároveň brát v úvahu rozdíly, které jsou mezi námi, hledat řešení a dojít ke kompromisu.

Tento postoj pozitivního pohledu na sebe i druhé není jednoduchý a musí se „trénovat“. Aby člověk mohl trénovat, měl by mít motivaci. Motivací může být např. to, že si napíšeme všechny dobré vlastnosti, které mám já a mohou být pro náš vztah darem, a všechny dobré vlastnosti, které má ten druhý. Ke zlepšování vztahu je také třeba posilovat kondici našeho vzájemného vztahu, a to vyžaduje dostatek času na sdílení (neplést si s pojmem „sdělování“ neboli předávání informací). Dopřávejme si společně strávené chvíle třeba u dobrého jídla nebo dobré kávy. Být spolu a třeba i mlčet může být někdy mnohem výmluvnější a prospěšnější než přemíra slov.

Přeji vám krásné sdílení a pokračování příště.

Mgr. Martina Fürstová

Krásný přednáškový sál Muzea Jindřichohradecka byl zaplněný.

Podzimní duchovní obnova pro seniory

Diecézní centrum pro seniory ve spolupráci s proboštským Jindřichův Hradec připravilo v úterý 18. 10. 2022 pro seniory podzimní duchovní obnovu, které se s ochotou ujal tamní probošt Ivo Prokop.

Obnova se konala v Jindřichově Hradci. Pan probošt měl přednášku o sv. Ludmile a začátcích křesťanství v naší zemi v sále Muzea Jindřichohradecka, v prostorách bývalého Minoritského kláštera a kostela sv. Jana Křtitele. V příjemném prostředí se nás sešlo skoro 40, abychom se obohatili informacemi na docela známé téma, jakým sv. Ludmila zvláště po jejím výročí v roce 2021, určitě je. Svou přednášku pan probošt doprovodil prezentací, a tak jsme si mohli prohlédnout obrázky prvních Přemyslovců, konkrétně Ludmily a jejích synů Vratislava a Spytihněva, které jsou zrekonstruované podle dochovaných lebek, přičemž můžeme pozorovat jejich podobu.

Ludmila, která byla nejdříve vychována v pohanském prostředí, po přijetí křtu buď samotným sv. Metodějem nebo některým z jeho žáků, opravdově přijala do svého srdce a celého života Krista a ze své pozice manželky knížete pomáhala šíření křesťanství a křesťanských zásad ve své zemi. Bylo totiž v té době docela běžné, že velmoži se svým dvorem přijali křest,

ale spíš kvůli různým výhodám než ze své víry. Podobně takto přijala křest i kněžna Drahomíra, manželka Ludmilina syna Vratislava, což bylo nejspíš základem jejich sporu. Ludmila byla velmi vzdělaná, schopná a činná žena i v politice, a měla velký vliv i oblibu u lidí. Ve středověku nebylo neobvyklé, aby žena byla aktivní v politice či vládla. K utišení sporu a žárlivosti ze strany její snachy Drahomíry však nepomohlo ani to, když se Ludmila stáhla do ústraní. Sv. Ludmila nám může být vzorem svou vlídností, statečností a pravdivostí ve svém konání, šíření křesťanství a také tím, jak dokázala upozadit sebe. Sv. Ludmila se dožila asi 61 let, takže může být vzorem též zvládnutého stárnutí v moudrosti a nadhledu a velkou přímluvkyní.

V proboštském kostele Nanebevzetí Panny Marie pak byla mše svatá. Po ní byla pro zájemce komentovaná prohlídka kostela, kterou nám také nabídl pan probošt. Děkujeme za to.

Iva Hojková

Podobizna sv. Ludmily (rekonstrukce z dochované lebky).

Podobizny synů sv. Ludmily – Spytihněva I. a Vratislava I. (rekonstrukce z dochovaných lebek).

Dobrovolné charity na cestě

Foto: Stanislava Vitoňová / Člověka Víra

V sobotu 8. října 2022 se uskutečnilo setkání ředitelů dobrovolných Charit Českobudějovické diecéze. V sídle Diecézní charity České Budějovice se sešli zástupci osmi ze současných deseti dobrovolných Charit s ředitelem Diecézní charity České Budějovice Jiřím Kohoutem, prezidentem Diecézní charity ČB P. Stanislavem Brožkou, koordinátorkou spolupráce s Charitami Radkou Fraňkovou a diecézní koordinátorkou Tříkrálové sbírky Marií Vaňo. Význam setkání podpořili svou přítomností českobudějovický biskup Mons. Vlastimil Kročil a generální vikář Českobudějovické diecéze Mons. David Henzl.

Setkání se neslo v příjemné a tvůrčí atmosféře. Ředitel DCHCB Jiří Kohout ve své prezentaci pojednal o historii Diecézní charity ČB i dobrovolných Charit, o současném úsilí vedení Diecézní charity ČB o srozumitelnou strukturu, propojení s církví, kvalitu a efektivnost a společné dílo, které má jediný cíl, a tím

je pomoc lidem v nouzi. Pan ředitel Kohout seznámil ředitele dobrovolných Charit se změnami, které se jich týkají od příštího roku. Jedná se o zrušení právní subjektivity dobrovolných Charit, organizační začlenění pod místní profesionální Charity a sjednocení názvů dobrovolných Charit. V průběhu setkání dostali slovo i jednotliví ředitelé dobrovolných Charit, kteří hovořili o své činnosti. Setkání ukončila rozsáhlá diskuse.

Na setkání navazovala mše svatá sloužená prezidentem DCHCB P. Brožkou v kostele Panny Marie Bolestné v Dobré Vodě u Českých Budějovic. Každý měsíc zde P. Stanislav obětuje jednu mši svatou za dvě profesionální Charity (tato mše svatá byla sloužena za Charitu Písek a Charitu Tábor) a za všechny dobrovolné Charity. Kéž Pán Bůh žehná celému dílu!

Stanislava Vitoňová

Od Nového roku se na čtyřech místech diecéze slučují Charity

Diecézní charita České Budějovice

Hned na několika místech v naší diecézi dochází od nového roku ke sloučení oblastních Charit. Můžete se tedy setkat s tím, že Charita v místě vašeho bydliště začne fungovat s novým názvem. Služby ale zůstanou zachované ve stávajícím rozsahu, tyto kroky jsou veskrze administrativní. „Tyto změny byly dlouhodobě plánované a vycházejí ze strategického plánu Diecézní charity České Budějovice. Slučují se menší Charity, které dosud fungovaly samostatně, s větším sousedem ve vikariátu,“ vysvětluje kroky koordinátorka spolupráce s Charitami Radka Fraňková.

„Veškeré služby, na které jsou naši klienti zvyklí, zůstanou tak, jak jsou. Jen se změní například loga na autech. Ale pečovatelky, sociální pracovníce, lidé v terénních programech a hlavně objem péče jsou beze změny. A to je naším cílem a závazkem i v nadcházejícím roce. Naopak – řada Charit plánuje zavádění nových služeb, vzniká například nová občanská poradna v Nepomuku, v Jindřichově Hradci bude fungovat sociální rehabilitace, v Týně nad Vltavou zahajuje provoz nová půjčovna kompenzačních po-

můcek a řada dalších služeb. Na jaře pak spustíme v kraji ojedinělý projekt na podporu obětí domácího násilí nebo obětí fyzických, sexuálních nebo psychických útoků páchaných z genderových důvodů. Toto Centrum se bude jmenovat Agáta a bude sídlit v Dobré Vodě u Českých Budějovic,“ dodává ředitel Diecézní charity České Budějovice Jiří Kohout.

Změny od ledna 2023:

- Charita Prachatice a Charita Vimperk – nově budou fungovat společně pod názvem **Charita Prachatice-Vimperk**
- **Charita Zliv** se nově stane součástí **Charity České Budějovice**
- **Charita Veselíčko** bude od roku 2023 součástí **Charity Písek**
- **Charita Pacov** se stane součástí **Charity Pelhřimov**

Veronika Kabátová

Už jste si poslechli ChariTALK?

Zcela mimořádný dárek ke stoletému výročí existence nadělila svým příznivcům i sobě Charita ČR v podobě podcastového pořadu **ChariTALK**. „Letos slavíme stoleté výročí vzniku charitní sítě. Za tak dlouhou dobu existence už jsme se setkali s pěknou řádkou lidských příběhů a i sama naše organizace leccos zažila, ale současně se cítíme být moderní a progresivní organizací, proto jsme se rozhodli, že bychom se mohli o tyto své zkušenosti, zážitky, historii, ale také třeba o to, co nás, ať už jako společnost, nebo jednotlivce těší, nebo naopak trápí, o to, co nám charitní práce přináší, nebo jaký je její smysl, podělit s posluchači, kteří si oblíbili formu podcastů,“ vysvětluje ředitel Charity Česká republika Lukáš Curylo.

Série podcastů **ChariTALK** vzniká průběžně a jednotlivé díly se zaměřují na nejrůznější témata související jednak s charitní prací, tak i v obecnější rovině postihují aktuální dění a motivy, které rezonují společností i myslí jednotlivců. O problémech, které řešíme nebo jednou budeme řešit všichni. O sdílení svých zkušeností a pocitů, o společném hledání východisek a možnostech pomoci – o tom všem je **ChariTALK**.

1. díl: Lucie Bílá: O věcech mezi nebem a zemí, i proč se nechlubí pomocí druhým

2. díl: Jan Dvořáček: Odborník z Charity radí, jak se nedostat do dluhové pasti

3. díl: Ludmila Kučerová o domácí péči: „Lidé doma často rozkvetou a odejdou později než v nemocnici.“

4. díl: Klára Boumová o migraci a uprchlících: „Když politici ustupují populistickým názorům, k ničemu dobrému to nevede“ Najdete na YouTube Charity ČR, Spotify, Apple Podcasts nebo Google Podcasts na www.dchcb.cz

Jan Oulík, Veronika Kabátová

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat

Vážení čtenáři, přátelé a podporovatelé,

velmi rádi bychom poděkovali všem, kteří se zúčastnili letošní Sbírkky na Charitu. Proběhla v rámci bohoslužeb ve farnostech naší diecéze v neděli 6. listopadu.

Minulý rok jsme díky vaší štědrosti v této sbírce získali 619 600 Kč. Vaše dary nám umožnily podpořit ty, kdo se bez pomoci druhých neobejdou a kterým se Charita snaží v nejrůznějších náročných životních situacích podat ruku. Ať už jsou to nemocní, senioři, děti, rodiny s dětmi nebo třeba lidé bez domova. Pomoc se snažíme nabídnout i lidem, kteří se zcela nečekaně stali obětmi různých mimořádných událostí. (pozn. Informace o darech v letošní sbírce nebyly k datu uzávěrky tohoto vydání časopisu Setkání k dispozici.)

Charita jako součást římskokatolické církve hledá možnosti, jak nabídnout pomoc co největšímu počtu potřebných. Nebylo by to však možné bez podpory vás a dalších dárců, kterým nejsou lhostejné osudy druhých. Doba teď není jednoduchá a příznivá pro nikoho z nás, o to složitější je ale pro naše klienty. Vnímáme teď víc než kdy jindy, že naše podpora je v tento okamžik nesmírně důležitá, abychom zůstali kotvou v jejich složitých životních situacích. Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat. Velmi si toho vážíme.

Před námi je největší dobročinná sbírková akce v České republice – Tříkrálová sbírka. Do její organizace a průběhu koledování se každoročně zapojí více než 70 tisíc dobrovolníků. Naši koledníci se u vašich dveří začnou objevovat v prvním týdnu nového roku, my vám ale už teď chceme z celého srdce poděkovat za podporu, štědrost a vlídné přijetí. V loňském roce se podařilo v naší diecézi vybrat přes 9 milionů korun.

Vážení přátelé, přejeme vám požehnané svátky a krásné chvíle strávené s Vašimi blízkými a hodně štěstí, sil, klidu a Božího požehnání v roce, který k nám přichází.

Jiří Kohout, ředitel Diecézní charity České Budějovice
Stanislav Brožka, prezident Diecézní charity České Budějovice

Setkání ministrantů salesiánských farností a činnost Salesiánského střediska mládeže

V poslední době se stalo v rámci salesiánské provincie tradicí, že se na podzim, v době podzimních prázdnin, setkávají ministranti ze salesiánských farností. Tento rok se setkání uskutečnilo v Českých Budějovicích "na Čtyráku", a také v Komunitním centru Máj, kde sídlí Salesiánské středisko mládeže.

Setkání ministrantů v kostele sv. Vojtěcha.

Smyslem setkání ministrantů je, aby kluci měli možnost se navzájem poznat při různých aktivitách – při práci, hrách a modlitbě. A aby poznali i jiné salesiány než jen ty z vlastní farnosti. Spolubratří je na těchto akcích vždycky kolem desítky. Nebylo tomu jinak ani v Českých Budějovicích. Program byl koncipován tak, že během společné práce, kterou setkání začalo (úklid půdy kostela, natírání laviček, shrabování listí, čištění chodníku apod.) se měli kluci navzájem poznat a večer pak „přidělenou“ salesiánskou farnost a s ní spojené dílo představit ostatním. Následující den se uskutečnil fotbalový turnaj, jehož vítěz získal putovní pohár. Odpoledne pak proběhla hra ve městě, při které měli kluci možnost naše město poznat. Velmi přitom kvitovali dvě zajímavé zastávky s průvodcem, a to v klášteře na Piaristickém náměstí a v železničním depu Cargo. Dozvěděli se zde nejen zajímavé informace, ale měli možnost si zblízka prohlédnout lokomotivy, a dokonce si na ně i sáhnout, což se jim jen tak znovu snadno nepoštěstí.

Celkově se setkání vydařilo i díky hezkému počasí, které v dané dny vládlo. Věříme, že kluci prožili hezký společný čas v přátelské atmosféře prochnuté vírou. Při slavení liturgie mohli rozvinout své ministrantské dovednosti a obohatit ji přijatými dary od Pána Boha, zpěvem a hraním na hudební nástroje. Již teď se lze těšit na setkání v příštím roce, snad tentokrát někde na Moravě. Salesiánské středisko mládeže, v jehož prostorách se ministranti setkali, je součástí salesiánského díla v Českých Budějovicích.

vicích spolu s komunitou salesiánů, farností sv. Vojtěcha, Vysokoškolským katolickým hnutím a Základní uměleckou školou Vojtěch. Středisko nabízí volnočasové aktivity pro děti a mládež, jako jsou zájmové kroužky, doučování, otevřené kluby či příměstské a pobytové letní tábory. Pestrá nabídka odpovídá různorodým zájmům a potřebám mladých lidí. V průběhu roku nabízí Středisko i řadu aktivit a programů pro širokou veřejnost. Je také klinickým pracovištěm Jihočeské univerzity. Středisko poskytuje také sociální službu Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež NZDM V Kostce, a to jak ambulantní, tak terénní formou.

Velká část dětí, které navštěvují Středisko, pochází ze sociálně vyloučených lokalit okolních sídlišť. Tyto děti mají možnost ve středisku smysluplně trávit volný čas, využít nabídky pomoci se školním učivem v programu Doučování, nebo se se sociálními pracovníky Střediska poradit o rodinných či jiných problémech, které je trápí. Posláním Střediska je být otevření širokému spektru mladých lidí bez ohledu na jejich postoj k církvi, etnickou příslušnost či sociální postavení. Směřujeme k tomu,

aby mladí lidé měli možnost přicházet denně a aby byl stále k dispozici někdo, kdo by se jim věnoval. Základem všech aktivit je osobní přístup k dětem. Přichází jsou přijímáni bez podmínek a s láskou. Naše výchova je založena na vztazích mezi vychovatelem a mladým člověkem a uplatňujeme v ní tzv. preventivní systém, což je salesiánský výchovný styl vycházející z odkazu Dona Bosca. Tento výchovný styl je postaven na předcházení negativním jevům. Jedná se o výchovu v rodinném ovzduší důvěry a dialogu. Vychovatel motivuje mladé ke smysluplné činnosti a tím předchází nežádoucím iniciativám. Je přítomen uprostřed každé skupiny mládeže jako jejich přítel, který spolu

s nimi pracuje a účastní se jejich zábavy. Patří k tomu i otevřenost k otázkám víry a vztahu k milujícímu Bohu. Více o činnosti Salesiánského střediska mládeže najdete na webu www.sasmcb.cz. Pokud Vás aktivity Střediska zaujaly, budeme rádi, když se rozhodnete jakkoliv nás podpořit, například příspěvkem do naší veřejné **sbírky** (účet č. **7336774001/5500**) či zapojením se přímo do našich aktivit jako dobrovolníci.

*P. Jindřich Šraj, SDB
Eva Hajdušková, Salesiánské středisko mládeže –
– dům dětí a mládeže České Budějovice*

Brazilská delegace v Nepomuku 2022

Od 10. do 17. října pobývala v Nepomuku skupina čtyř mladých brazilských studentů, kteří výlet do České republiky získali jako odměnu svého brazilského města São João Nepomuceno za nejlepší výsledky v kurzu českého jazyka, který absolvovali dálkově od podzimu 2019.

Kurz vedla česko-portugalská tlumočnice Jana da Conceição. Kvůli celosvětové pandemii covidu dostali cenu za výlet studenti, kteří v době, kdy byl kurz nabízen, byli ještě na střední škole, nyní jsou všichni zapsáni na vysokých školách a jedná se o velmi nadané mladé muže. Jsou to: Thiago Vitoi Ghetti, student lékařské fakulty; Lucas dos Santos Duarte, student práv; César Cruz Pereira Sousa, student pedagogické fakulty a Matheus de Freitas Itaborahy, student farmacie a biochemie. Na program byla například návštěva hlavního města Praha, kde díky vstřícnosti Arcibiskupství pražského proběhla zdarma prohlídka katedrály sv. Víta s náhrobkem sv. Jana Nepomuckého, královskou hrobkou, samotného paláce arcibiskupa i přátelské setkání s ex velvyslancem Ing. Jiřím Havlíkem, který stál u zrodu partnerství obou měst. V dalších dnech se uskutečnila prohlídka zámku v Blatné, centra Plzně a ZOO Plzeň, studenti absolvovali exkurzi v rámci Nepomuka, všech jeho hlavních památek, muzeí a školy, návštěvu Zelené Hory i okolí města. V sobotu 15. října proběhl česko-brazilský večer, kterého se účastnili také další hosté včetně tajemníka brazilské ambasády v Praze, Danila Zimbrese; Ernandese José da Silva, starosty města São João Nepomuceno; Ing. Pavly Havlíkové, budoucí velvyslankyně České republiky v Brazílii či Ing. Petra Polakoviče, ředitele Muzea vstěhovalectví do Brazílie. Nejstarší účastnicí výpravy byla Maria Do Carmo Sobreira, která se tématu sv. Jana Nepomuckého věnuje řadu desetiletí a její sen navštívit Českou republiku se jí splnil až nyní v pokročilém seniorském věku. Vystoupil sbor Canto nepomucenum, Dětský soubor Pšeničky, Jana da Conceição a brazilští umělci Cleverson Cabral a Ricardo Itaborahy, následovala slavnostní večere organizovaná farností.

Během pobytu brazilské skupiny bylo předáno pět svatoján-

Brazilští studenti v Nepomuku.

ských křížů "Most mezi národy", udělovaných za upevňování dobrých vztahů a kultu sv. Jana Nepomuckého ve světě. Velký aplaus sklidilo divadelní představení Márcia Sabonese pro děti ZŠ Nepomuk, brazilští umělci rovněž doprovodili nedělní mši svatou 16. října v Nepomuku.

I přes nelehké časy si všichni zúčastnění uvědomují velké pouto a přínosy pro obě města i země, hodlají v partnerství a aktivitách nadále pokračovat, úměrně organizačním a finančním možnostem obou měst. Jednou z aktivit by mohla být například bližší spolupráce s uvedenými studenty a jejich stáže na univerzitách v České republice, naplánováno je také vydání česko-brazilské publikace Luise Pontese o Svatojanských místech v Jižní Americe, Mexiku, Španělsku a Portugalsku spojené se křtem a přednáškou v Nepomuku či koncertní program v Brazílii k 200. výročí česko-brazilských vztahů.

Pavel Motejzík

Během návštěvy brazilské delegace bylo předáno pět svatojanských křížů „Most mezi národy“.

Martin Vydra během koncertu v kostele sv. Jana Nepomuckého v St. Louis.

Koncerty přilákaly velké množství diváků, fotografie z kostela sv. Jana Nepomuckého v St. Louis.

Martin Vydra zpíval v USA

Spojené státy americké jsou snem mnoha umělců, zvláště, jedná-li se o města New York, Chicago a St. Louis. Martinovi Vydrovi se tento sen splnil v září 2022, kdy po 2,5 letech čekání z důvodu coronavirové pandemie mohl konečně vyrazit na dlouho odkládané první turné do USA.

Turné se uskutečnilo u příležitosti 300. výročí blahořečení sv. Jana Nepomuckého a místa nebyla vybrána náhodou, historicky se totiž jedná o tři nejvýznamnější svatojánská místa v Americe. Spolu s pěvcem tak do země cestovaly také tři svatozáře od bronzových sošek sv. Jana Nepomuckého z dílny Václava Česáka, obsahující zem z místa narození (Nepomuk) i úmrtí (Praha) slavného českého světce. Samotné sošky totiž byly do USA zaslány již v únoru 2020, a i ony si musely počkat na slavnostní předání na jednotlivých místech až do letošního září, přičemž turné bylo odkládáno několikrát, protože nebylo od počátku zřejmé, jak dlouho covidová omezení potrvají. A tak se z původního dubna 2020 stal říjen 2020, poté jaro a podzim 2021 a nakonec září 2022. Pěvce Martina Vydra na turné doprovázel brazilský klavírista Ricardo Itaborahy ze São João Nepomuceno, partnerského města českého Nepomuka. V Chicagu umělec doprovodila houslistka Klára Moldová, v New Yorku varhaník Mark Pacoe.

Repertoár byl různorodý a zahrnoval klasické i národní písně v českém, anglickém, portugalském i německém jazyce. Martin Vydra s Ricardem Itaborahy také hudebně doprovodili nedělní mši svatou na České misii Brookfield celebrou Mons. Dušanem Hladíkem a slavnostní mši svatou celebrou biskupem Richardem F. Stikou v St. Louis. Oficiální přijetí proběhlo na konzulátech v New Yorku a Chicagu, v Českém centru New York a na České misii.

Akce proběhly s finanční podporou Ministerstva kultury ČR pod osobní záštitou Tomáše Czernina, předsedy Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Pořádalo město Nepomuk ve spolupráci s Generálními konzuláty České republiky v Chicagu a New Yorku, Consulado Geral do Brasil em Chicago, East River Catholics, Česká misie – Brookfield, Arcidiecéze St. Louis a Nichols Concert Hall.

Koncerty:

New York / Manhattan – Church of St. John Nepomucene (14. září)
St. Louis – St. John Nepomuk Church (17. září)
Evanston / Chicago – Nichols Concert Hall (19. září)

Kostely sv. Jana Nepomuckého v USA

V roce 1852 byl v St. Louis na kněze vysvěcen Jindřich Lipovský, pocházející ze šlechtické rodiny Lipovských z Lipovic u Sedlčan. Tento kněz se ujal zdejších Čechů a společnými silami postavili první kostel (1854), dřevěný malý kostelík z větší části postavený na dluh. Jednalo se o první československý kostel v Americe. Kostel byl zasvěcen k počtě sv. Jana Nepomuckého, protože nejvíce St. Louiských Čechů pocházelo z českobudějovické diecéze. V roce 1864 byl však kostel uzavřen, protože neměl stálého duchovního. Američtí Češi neztráceli naději a prosili o nového faráře. Bylo jim vyhověno českobudějovickým biskupem J. V. Jirsíkem, jehož nabídku přijal Josef Hessoun (1830-1906), později označovaný za tatíčka St. Louiských Čechů. V roce 1870 se začalo se stavbou nového kostela, který byl vysvěcen v roce 1873. Současný kostel je však z větší části přestavba z roku 1897. V roce 1896 byl totiž kostel poničen tornádem.

Kostel sv. Jana Nepomuckého v Chicagu byl postaven v roce 1913, fungoval až do roku 1990. Poté byl v rámci velké reorganizace chicagské arcidiecéze odsvěcen, vyklizen a dnes slouží charitě. Dnes jeho úlohu přebrala Česká misie Brookfield, kde je kostel všech českých patronů. Z původních dvanácti českých kostelů již v Chicagu žádný neslouží česko-slovenské komunitě. V Barringtonu (metropolitní oblast Chicaga) se nachází malý kostel a hřbitov sv. Jana Nepomuckého.

Třetí svatojánské místo v USA co do důležitosti je samotný New York. Město dlouho nemělo vlastní českou osadu, bydlelo zde málo krajanů, kteří využívali německé kostely. Až v roce 1875 zde vyrostl kostel sv. Cyrila a Metoděje. Historie svatojánských kostelů je ještě o několik desetiletí mladší. Stát, který zahrnuje samotné město a přilehlé okolí, do roku 2020 zahrnoval hned čtyři kostely sv. Jana Nepomuckého. Nejvýznamnější ze svatojánských kostelů stojí na adrese 411 E 66th St. Zdejší farnost byla založena Slováky v roce 1891. Novorománský kostel vysvětil kardinál Hayes dne 30. května 1925.

Celkem se v USA nachází přes 30 kostelů sv. Jana Nepomuckého.

Pavel Motežík